

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/45/2019
Identifikačné číslo spisu: 8116220631
Dátum vydania rozhodnutia: 15.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8116220631.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. F., nar. X. V. XXXX, bytom v A., D., XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Križkova č. 9, IČO: 36 727 334, proti žalovanému A. C., nar. XX. M. XXXX, bytom vo S. H., W. Z. č. XX, zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Behúňom, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia č. 44, o zaplatenie zmenkovej sumy 11.000,-€ s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Cb/228/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Cob/19/2018-101 z 15. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/228/2016-72 zo 14. júna 2018 o návrhu žalobcu na zaplatenie zmenkovej sumy 11.000,-€ s príslušenstvom rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 11.000,-€ spolu so 6% ročným úrokom z danej zmenkovej sumy od 24. septembra 2016 do zaplatenia a odmenu v sume 36,67 €, ktorej výška zodpovedá 1/3 percenta zmenkovej sumy. Žalobcovi zároveň priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady rozhodne samostatným uznesením.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie s odkazom na zistenia podľa obsahu spisu a za aplikácie ustanovení § 149, § 150 ods. 1 a 2, § 151 ods. 1, § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) a čl. I § 47 ods. 1 a tiež čl. I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového dospel k záveru o opodstatnenosti žalobou uplatneného nároku. Konštatoval, že žalovaný v prejednávanej veci neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, hoci procesná zodpovednosť za preukázanie splnenia záväzku zo zmenky zaťažovala jeho. V danej súvislosti uviedol, že žalovaný ako vystaviteľ dňa 23. septembra 2015 vystavil vlastnú zmenku bez protestu, na základe ktorej bol povinný zaplatiť žalobcovi v postavení remitenta zmenkovú sumu vo výške 11.000,-€, pričom

zmenka sa stala splatnou k 23. septembru 2016. Tvrdenia žalovaného o splatení dlhu zo zmenky žalobca v konaní spochybnil. Čo sa týka obrany žalovaného o postupnom splatení predmetného záväzku zo zmenky, súd prvej inštancie jednotlivé platby v prospech účtu žalobcu v celkovej výške 11.520,- € (od neidentifikovaného odosielateľa bez bližšej špecifikácie platieb) vyhodnotil ako platby uhrádzané v súvislosti s inými obchodnými záležitosťami strán sporu. Keďže na rubopise zmenky nebol vykonaný žiadny záznam o uskutočnení platieb zo strany žalovaného, pričom zmenka nebola následne (po údajnom splatení dlhu) vystaviteľovi vrátená a tiež nebola zničená, súd nemal za preukázané, že vyššie uvedené úhrady žalovaného boli určené na splatenie dlhu zo zmenky.

3. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovaného (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/19/2018-101 z 15. januára 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, keď konštatoval jeho vecnú správnosť v celom rozsahu. Úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%.

4. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, keďže rozsah zisteného skutkového stavu považoval za dostatočný a z neho vyvedené právne závery za správne, v dôsledku čoho sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil. Postupom v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozsudku obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil, že pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t. j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení o relevantných hmotnoprávných skutočnostiach. Pre úplnosť poznamenal, že nie je povinnosťou súdu aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“ či „materiálnej“ pravdy, naopak jeho úlohou je zistenie skutkového stavu v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Námietku žalovaného týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, zdôrazňujúc najmä prvok abstraktnosti príznačný pre hmotnoprávny charakter zmenkových vzťahov. Abstraktnosť zmenky ako cenného papiera okrem iného znamená, že zmenka sama o sebe postačuje na preukázanie nároku jej majiteľa, bez povinnosti preukazovať hospodársky dôvod, pre ktorý bola vystavená a tiež, že je do nej inkorporovaný abstraktný záväzok zaplatiť určitú konkrétnu sumu, nie splatiť určitú konkrétnu pohľadávku (napr. vrátiť dlh). V nadväznosti na uvedené, platnosť zmenky, z ktorej bol žalovaný povinný plniť, nemal súd prvej inštancie vôbec za spornú, pričom ustálil, že právnym dôvodom vystavenia zmenky bola pôžička, uzatvorená medzi stranami sporu. Prvok abstraktnosti zmenky determinoval predmetný spor tiež tým, že povinnosť vzniesť prípadné námietky v konaní a preukázať ich oprávnenosť zaťažovala žalovaného. Na podklade žalovaným vznesených námietok o splnení záväzku, vyplývajúceho mu zo zmenky, odvolací súd poznamenal, že tvrdenia o zaplatení zmenky bolo nevyhnutné súdu dostatočne relevantným spôsobom preukázať, ktorú povinnosť si žalovaný nesplnil.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorým sa domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania žalovaný odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP podľa ktorého, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom namietol správnosť záverov odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) o neunesení dôkazného bremena žalovaným z dôvodu nedostatočného preukázania splnenia záväzku vyplývajúceho zo zmenky. Dovolateľ je názoru, že dlh zo zmenky mu zanikol úhradou celej zmenkovej sumy, pričom danú skutočnosť dostatočne preukázal už v prvoinštančnom konaní. Pokiaľ sa jedná o posúdenie charakteru zmenky ako cenného papiera (vyznačujúcej sa abstraktnosťou, nespornosťou a prísnosťou), obsahom dovolania bola tiež námietka žalovaného o nerelevantnom spochybnovaní úhrad zmenky, v dôsledku čoho bola narušená rovnováha, keď prísnosť charakterizujúca zmenkový vzťah bola prenesená len na stranu žalovaného. Na podporu svojich tvrdení dovolateľ poukazuje na výpovede svedkov osvedčujúce splatenie celého zmenkového záväzku. V neposlednom rade dovolateľ namietol tiež nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku s tým,

že odôvodnenie rozsudku nie je v súlade s § 220 ods. 2 CSP, keďže z jeho obsahu nie je zrejmé, prečo sa odvolací súd v prejednávanej veci priklonil k tvrdeniam a dôkazom žalobcu a vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného konštatoval neunesenie dôkazného bremena (nedostatočné preukázanie tvrdených skutočností).

6. K dovolaniu žalovaného nebolo zo strany žalobcu podané písomné vyjadrenie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

8. Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

9. Z ustanovenia § 429 ods. 2 CSP vyplýva, že povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

10. Podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

11. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

12. V posudzovanej veci dovolanie nebolo spísané advokátom, ale advokátskym koncipientom, čím nebola splnená jedna zo zákonných podmienok dovolacieho konania, vymedzená v ustanovení § 429 ods. 1 CSP.

13. Právna úprava obsiahnutá v ust. § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa ust. § 429 ods. 2 CSP, ako bolo vyššie uvedené). Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ust. § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s ust. § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený (alebo bol poučený nedostatočne) o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

14. V zmysle ustanovenia § 393 ods. 1 CSP je odvolací súd povinný vo svojom rozhodnutí poučiť strany o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. V danej veci poučenie rozsudku odvolacieho súdu č. k. 2Cob/19/2018-101 z 15. januára 2019 (napadnutého dovolaním) obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spísania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Z tohto dôvodu nebol súd prvej inštancie povinný (a zároveň ani oprávnený) vyzývať dovolateľa na odstránenie

vád dovolania pred predložením súdneho spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

15. V posudzovanom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci akou sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal v konaní vedenom pod sp. zn. 3Oboer/42/2017 (rozhodnutie sp. zn. 3Oboer/42/2017 z 26. apríla 2018 bolo tiež publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R/78/2018). Pretože dovolací súd v posudzovanej veci nemá dôvod odkloniť sa od právneho záveru vysloveného vo svojom skoršom rozhodnutí, s odôvodnením rozhodnutia sa stotožňuje a odkazuje naň.

16. Dovolanie žalovaného, uskutočnené v elektronickej podobe, bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 27. marca 2019. V súlade s ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP a ust. § 25 a nasl. zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej a „zákon o e-governmente“), elektronicke podanie bolo autorizované tak, aby spĺňalo zákonné náležitosti riadneho podania. Z elektronickej doručenky osvedčujúcej okolnosti podania dovolania jednoznačne vyplýva, že autorizáciu dokumentu v zmysle zákona o e-Governmente vykonal M. T. A., subjekt, ktorý nebol advokátom zapísaným do zoznamu advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou.

17. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, dovolací súd poukazuje na to, že advokát M. M. T., so sídlom advokátskej kancelárie v A., D. Z. I. č. XX, ktorý v čase podania dovolania konal v mene žalovaného z pozície jeho splnomocneného zástupcu, sa na základe substitučnej plnej moci nechal pri konaní za splnomocniteľa (žalovaného) zastúpiť treťou osobou. Oprávnenie konať v jeho mene za splnomocniteľa udelil advokátskemu koncipientovi M. T. A., trvale bytom v A., XX. V. č. XXX/XX. Rozsah substitučnej plnej moci z 5. februára 2019 zodpovedal zastúpeniu žalovaného pri všetkých procesných úkonoch, a to najmä vo veci podania dovolania v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 18Cb/228/2016.

18. Je nesporné, že dovolanie bolo spísané a podpísané advokátskym koncipientom, ktorý bol na tento úkon splnomocnený advokátom podľa § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii (ďalej aj „zákon o advokácii“). Podľa tohto ustanovenia môže pri jednotlivých úkonoch advokáta zastúpiť koncipient alebo iný zamestnanec advokáta. V tejto súvislosti sa však žiada len pre úplnosť uviesť, že ani podľa čl. 2 ods. 2 Uznesenia č. 14 Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo dňa 7. novembra 2006 o pravidlách výkonu substitučného oprávnenia advokátskych koncipientov, advokátsky koncipient nesmie advokáta zastupovať pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky a Ústavným súdom Slovenskej republiky.

19. Dovolací súd pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre podanie dovolania musí striktne vychádzať z ustanovenia § 429 ods. 1 CSP. Zákonodarcu sa neuspokojil len so stanovením povinného zastúpenia advokátom počas dovolacieho konania, pretože súčasne dovolateľovi tiež uložil povinnosť podať dovolanie, ktoré je spísané a podpísané advokátom. Žalovaný (dovolateľ) nenaplnil predpoklady vyplývajúce z dikcie citovaného zákonného ustanovenia, keďže vymedzené podmienky musia byť splnené kumulatívne. Skutočnosť, že v dovolaní bolo uvedené, že ho podáva právny zástupca žalovaného nie je v danom prípade relevantná. Podkladom pre záver súdu o nesplnení podmienky povinného právneho zastúpenia dovolateľa bolo, že dovolanie autorizoval (v tomto prípade opatril kvalifikovaným elektronickým podpisom) advokátsky koncipient, nie advokát.

20. Navyše, dovolací súd k uvedenému poznamenáva, že na základe verifikácie údajov vyplývajúcich zo súdneho spisu písomným dopytom na Slovenskú advokátsku komoru má za osvedčené, že majiteľom elektronickej schránky, z ktorej bolo dovolanie podané je advokát M. M. T., ktorý bol v čase podania dovolania splnomocneným zástupcom žalovaného oprávneným na jeho zastupovanie v prejednávanej veci. Dovolanie však namiesto advokáta autorizoval, t. j. opatril vlastným elektronickým podpisom M. T. A., advokátsky koncipient, vykonávajúci prax v advokátskej kancelárii M. M. T.. S poukazom na písomné vyjadrenie Slovenskej advokátskej komory, M. T. A. vykonával v advokátskej kancelárii M. T. prax advokátskeho koncipienta v období od 21. septembra 2011 do 30. apríla 2019, avšak počas

plynutia tejto doby mal opakovane výkon praxe advokátskeho koncipienta pozastavený, pričom ani v čase podania dovolania nebol na výkon praxe oprávnený. Na záver je potrebné uviesť, že i keď v priebehu dovolacieho konania došlo k výpovedi plnej moci udelenej M. M. T. s tým, že na ďalšie zastupovanie dovolateľa v preskúmvanej veci bol splnomocnený advokát JUDr. Peter Behúň, uvedený procesný postup nie je spôsobilý mať za následok odstránenie vytýkaného nedostatku podmienky dovolacieho konania.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v posudzovanej veci nebola splnená osobitná procesná podmienka dovolacieho konania v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP (povinnosť spísania dovolania advokátom), Najvyšší súd SR dovolanie žalovaného, smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa dovolací súd nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania.

22. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalobcovi v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

23. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.